

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بوستان رضوی

دانشت‌های حرم مطهر

سید محمود گلابگیر نیک، اصغر ارشاد سراپی، دکتر امیر سلمانی حیدری

۱۳۹۶

سرشناسه	:	گلابگیرنیک، سید محمود، ۱۳۱۹ -
عنوان و نام	:	بوستان رضوی؛ دانستنی های حرم مطهر / نویسندگان سید محمود گلابگیرنیک، اصغر ارشادسرابی، امیر سلیمانی رحیمی؛ [برای] کانون فرهنگی هنری امام محمد باقر (ع).
پدیدآور	:	مشهد: آریامنشور طوس، ۱۳۹۶.
مشخصات نشر	:	۳۰۴ ص.
مشخصات	:	ظاهری
شاپک	:	۲۰۰۰۰ ریال ۶-۴-۹۶۱۲۲-۶۰۰-۹۷۸:
وضعیت	:	فیبا
فهرست نویسی	:	
یادداشت	:	کتابنامه.
زبوع	:	علی بن موسی (ع)، امام هشتم، ۹۱۵۳ - ۲۰۳ ق. -- آرامگاه
موضوع	:	-- Tomb, Imam VIII Ali ibn Musa
موضوع	:	آستان قدس رضوی
موضوع	:	زیارتگاه ها -- ایران -- مشهد
موضوع	:	Shrines -- Iran -- Mashhad
شناسه	:	شادسرابی، اصغر، ۱۳۲۸ -
شناسه افزوده	:	سرابی رحیمی، امیر، ۱۳۴۲ -
شناسه افزوده	:	مسجد و مجتمع فرهنگی امام محمد باقر علیه السلام (مشهد). کانون فرهنگی هنری
رده بندی کنگره	:	BP۲۶۴ / ۵۰۱۰۹۱۰
رده بندی دیویی	:	۹۷ / ۶۷۲
شماره	:	۴۰۰۳۶۸
کتابشناسی ملی	:	

دانستنی های حرم مطهر

نویسندگان: سید محمود گلابگیرنیک، اصغر ارشادسرابی، دکتر امیر سلیمانی رحیمی

ناشر: آریا منشور

کانون فرهنگی هنری امام محمد باقر (ع)

طراح جلد: قاسم جعفری

صفحه آرا: محمود رسوا

چاپ و صحافی: روزنامه ی قدس

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۶

شمارگان: ۴۰۰۰ نسخه

بها: ۲۰۰۰۰ ریال

شاپک: ۶-۴-۹۶۱۲۲-۶۰۰-۹۷۸

تلفن: ۰۵۱۳۶۲۳۲۶۲۰ - نمابر: ۰۵۱۳۶۲۳۱۹۹۹

پایگاه اطلاع رسانی: www.imbm.ir

سامانه ی پیام کوتاه: ۳۰۰۳۳۰۰۲۵۳۱۵

نشانی: مشهد مقدس - قاسم آباد - دکتر حسابی ۳۴

فهرست

پیشگفتار.....	۱۱
اماکن.....	۱۵
آستان قدس رضوی:.....	۱۴
اداره آگاهی حرم رضوی:.....	۱۶
اداره آموزش علوم قرآن و حدیث:.....	۱۷
اداره ارتباطات و اطلاع رسانی:.....	۱۷
اداره ارتباطات اسلامی و امور زائران غیرایرانی:.....	۱۷
اداره امانات و نگهداری اشیاء پیدا شده:.....	۱۷
اداره امور تسهیلات زائران:.....	۱۸
اداره امور فرهنگی و غنی سازی اوقات فراغت:.....	۱۸
اداره پاسخگویی به سؤالات دینی و اطلاع رسانی:.....	۱۹
اداره تبلیغات اسلامی و مناسبت های ویژه:.....	۱۹
اداره تولیدات فرهنگی:.....	۱۹
اداره حاکمیت آستان قدس رضوی:.....	۱۹
اداره خدمات عمومی:.....	۲۰
اداره روشنایی حرم:.....	۲۰
امانات، دفاتر:.....	۲۰
انجمن ادبی شعر رضوی:.....	۲۱
ایوان:.....	۲۱
ایوان آب (مسجد جامع گوهرشاد):.....	۲۱
ایوان دارالسیاده:.....	۲۱
ایوان ساعت:.....	۲۲
ایوان طلای صحن جمهوری اسلامی:.....	۲۲
ایوان طلای نادری:.....	۲۲
ایوان طلای ناصری:.....	۲۳
ایوان عباسی:.....	۲۳

۳۴..... حائر حسینی:	۲۴..... ایوان مقصوره / قبله:
۳۴..... حجر الاسود:	۲۴..... ایوان نقاره خانه:
۳۴..... حجره های حرم: به	۲۴..... ایوان ولی عصر (عج):
۳۴..... حرم:	۲۵..... باغ رضوان:
۳۴..... حرم مطهر:	۲۵..... بالینگاه:
۳۵..... خطیم:	۲۵..... بخش:
۳۵..... حمام آغچه (حضرتی):	۲۵..... بست:
۳۵..... حمام شاه (مهدی قلی خان):	۲۶..... بست شیخ بهائی:
۳۶..... خدمات ویژه کاروان های زیارتی:	۲۶..... بست شیخ خرمغان:
۳۶..... خزانه:	۲۶..... بست شیخ طبرسی:
۳۷..... دارالتولیه:	۲۶..... بست شیخ طوسی:
۳۷..... دارالاجابه، رواق:	۲۷..... بنیاد پژوهش های اسلامی:
۳۷..... دارالخلاص، رواق:	۲۷..... بهشت ثامن (۳، ۲، ۱):
۳۸..... دارالاحزان:	۲۸..... بیت الاحزان:
۳۸..... دارالفاظ رواق:	۲۸..... بیوت:
۳۸..... دارالحجّه، رواق:	۲۹..... پنجره های حرم:
۳۹..... دارالحکمه، رواق:	۲۹..... پنجره فولاد:
۳۹..... دارالذکر، رواق:	۲۹..... پنجره دارالاجابه:
۴۰..... دارالرحمه، رواق:	۳۰..... پنجره دارالسیاده:
۴۰..... دارالزهد، رواق:	۳۰..... پنجره دارالولایه:
۴۰..... دارالشّور، رواق:	۳۰..... پنجره صحن جمهوری اسلامی:
۴۱..... دارالسّعاده، رواق:	۳۰..... پنجره گوهرشاد:
۴۱..... دارالسلام، رواق:	۳۰..... تالار تشریفات / ولایت:
۴۲..... دارالسیاده، رواق:	۳۱..... تشکیلات آستان قدس:

۴۹.....	دور برگردان:	۴۲.....	دارالشرف، رواق:
۴۹.....	ذو قِبَلَتَین:	۴۲.....	دارالشفا:
۵۰.....	راسته بازار:	۴۳.....	دارالطبع رضوی:
۵۰.....	رَواق:	۴۳.....	دارالقرآن / دارالقرآن الکریم (مدرسه دو در):
۵۰.....	رواق امام خمینی:	۴۳.....	دارالشکر، رواق:
۵۱.....	رواق توحیدخانه:	۴۳.....	دارالضیافه، رواق:
۵۱.....	رواق حضرت فاطمه زهرا (علیها السلام):	۴۴.....	دارالعباده، رواق:
۵۲.....	رواق حضرت معصومه (علیها السلام):	۴۴.....	دارالعهزه، رواق:
۵۲.....	روضه منوره:	۴۴.....	دارالفیض، رواق:
۵۲.....	رو گذر:	۴۴.....	دارالکرامه، رواق:
۵۳.....	رگری، کارگاه:	۴۵.....	دارالمرحمه، رواق:
۵۳.....	رُند / رینگ:	۴۵.....	دارالولایه، رواق:
سازمان فرهنگی ← معاونت تبلیغات و		۴۵.....	دارالهدایه، رواق:
ارتباطات و امور		۴۶.....	دانشگاه علوم اسلامی رضوی:
۵۵.....	سازمان مرزی:	۴۶.....	درهای حرم:
۵۵.....	سازمان عمران و توسعه حرم حضرت	۴۷.....	دفاتر امداد زائران:
۵۵.....	رضا (علیها السلام):	۴۸.....	دفاتر بهداشت:
۵۵.....	ساعت صحن آزادی:	دفاتر پیداشدگان و رسیدگی به امور	
۵۶.....	ساعت آفتابی صحن جمهوری اسلامی:	۴۸.....	گمشدگان:
۵۶.....	ساعت صحن انقلاب:	۴۸.....	دفاتر راهنمای زائر:
۵۷.....	سانترال، تلفن:	۴۸.....	دفاتر صندلی چرخ دار:
۵۷.....	سرداب مطهر رضوی:	۴۹.....	دفاتر نذورات:
۵۷.....	سردر شرقی صحن جامع:	۴۹.....	دفاتر نگهداری اشیای گمشده:
۵۷.....	سردر غربی صحن جامع:	۴۹.....	دفاتر وجوهات شرعی:

۵۸ سردر شیرازی:	۶۶ صحن جمهوری اسلامی:
۵۸ سردر طبرسی:	۶۶ صحن غدیر:
۵۸ سردر نواب صفوی:	۶۶ صحن قدس:
۵۸ سقاخانه صحن آزادی:	۶۷ صحن کوثر:
۵۹ سقاخانه صحن قدس:	۶۷ صحن گوهرشاد:
۵۹ سناباد:	۶۸ صحن موزه:
۵۹ سنگ قبر:	۶۸ صحن هدایت:
۶۰ سه ضلعی (لچکی):	۶۸ صُفّه:
۶۱ شاخص مسجد جامع گهرشاد:	۶۸ صفّه جنوبی:
۶۱ شبستان روضه:	۶۹ صفّه شرقی:
۶۱ شبستان سبزواری:	۶۹ صفّه شمالی:
۶۱ شبستان گرم:	۶۹ صفّه غربی:
۶۱ شبستان نجف آبادی:	۷۰ ضریح اول (ضریح نقره کوب تهماسبی):
۶۲ شبستان نهاوندی:	۷۰ ضریح دوم (ضریح مرزعه شاهرخ شاهی):
۶۲ شرکت به نشر:	۷۰ ضریح سوم:
۶۲ شماعی خانه:	۷۱ ضریح چهارم:
۶۲ شمیم رضوان، دفتر:	۷۱ ضریح پنجم:
۶۲ شیخ بهایی، رواق:	۷۲ عیدگاه:
۶۳ شیخ حرّعاملی، رواق:	۷۲ فدک:
۶۳ شیخ طوسی، رواق:	۷۲ فضای سبز حرم، بخش:
۶۳ شیرو شکر:	۷۲ قُبّة الخُضرَاء:
۶۴ صحن آزادی (صحن نو):	۷۲ قُبّة رضوی:
۶۵ صحن انقلاب اسلامی:	۷۳ قتلگاه، قبرستان:
۶۵ صحن جامع رضوی:	۷۴ کتابخانه تخصصی اهل بیت:

کتابخانه تخصصی اهل بیت (علیهم السلام) ←	۸۳..... مدیریت انتظامات:
کتابخانه گوهرشاد..... ۷۶	۸۳..... مدیریت رفاه زائرین:
کتابخانه گوهرشاد:..... ۷۴	۸۳..... مدیریت روشنایی:
کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی:..... ۷۵	۸۳..... مرکز اسناد آستان قدس رضوی:
کتابخانه های تخصصی:..... ۷۵	۸۳..... مرکز نمایشگاه ها و همایش های آستان قدس
کفشداری هنرهای:..... ۷۶	۸۴..... رضوی:
گلدسته های حرم:..... ۷۷	۸۴..... مسجد بالاسر:
گنبد الله وردی خان، رواق:..... ۷۸	۸۵..... مسجد پیرزن:
گنبد حاتم خانی، رواق:..... ۷۸	۸۵..... مسجد ریاض:
گنبد طلا:..... ۷۸	مسجد شاه (مقبره ابوغیاث الدین ملک شاه)
گنبد مسجد گوهرشاد:..... ۷۸	۸۵.....
گنبد الله وردی خان:..... ۷۹	۸۶..... مسجد گوهرشاد:
گنبد حاتم خانی: ← رواق حاتم خانی..... ۷۹	۸۶..... معاونت امور متبرکه و امور زائران
گنجینه: ← موزه آستان قدس رضوی..... ۷۹	۸۶..... معاونت تبلیغات و ارتباطات اسلامی:
مخزن کتب چاپی:..... ۸۰	۸۷..... مقبره پیرپاددوز:
مدرسه بالاسر:..... ۸۰	۸۷..... مقبره شیخ بهایی (بهائیان):
مدرسه پایین پا:..... ۸۰	۸۷..... مقبره شیخ خرمعلی:
مدرسه پریزاد:..... ۸۱	۸۸..... مقبره شیخ طبرسی:
مدرسه خیراتخان:..... ۸۱	۸۸..... منبر صاحب الزمان:
مدرسه دودر (دوگنبد):..... ۸۱	۸۸..... موزه تاریخ مشهد:
مدرسه عباسقلی خان:..... ۸۲	۸۹..... موزه تمبر و اسکناس:
مدرسه میرزا جعفر:..... ۸۲	۸۹..... موزه سکه و مدال:
مدرسه نواب:..... ۸۲	۸۹..... موزه سلاح:
مدیریت امور خدمه:..... ۸۲	۹۰..... موزه ظروف چینی و بارفتن:

- موزه قرآن و نفایس خطی: ۹۰
- موزه مردم شناسی: ۹۰
- موزه مرکزی آستان قدس رضوی: ۹۰
- موزه نجوم و ساعت: ۹۰
- موزه هدایای مقام معظم رهبری: ۹۱
- موزه هنرهای تجسمی: ۹۱
- موقوفات شهادت حضرت رضا (ع): ۹۱
- نقاره خانه: ۹۲
- نوغان (نوقان): ۹۲
- نهر/ آب گناباد: ۹۲
- رجان و شاهپیر** ۹۳
- امام رضا (ع): ۹۵
- آفرنده، عباس: ۹۵
- آلفته، عیسی: ۹۶
- آمرگار، علیرضا: ۹۶
- آبوترابی، سید علی اکبر: ۹۷
- احتشام کاویانیان، محمد: ۹۷
- اردبیلی، سید یونس: ۹۷
- اسدی، محمدولی: ۹۸
- اصفهان، ابوالقاسم (ملک التجار): ۹۸
- اصفهان، شیخ حسنعلی (نخودکی): ۹۹
- اصفهان، میرزامهدی: ۹۹
- الله وردی خان گرجی: ۱۰۰
- امیرپور، علی: ۱۰۰
- انصاریان، رضا: ۱۰۲
- بابر گورکانی، ابوالقاسم: ۱۰۳
- بجستانی مقدم، علی اکبر: ۱۰۳
- تبریزی، شیخ غلامحسین: ۱۰۵
- تربتی، شیخ عباس: ۱۰۶
- تهرانی، سید جلال الدین: ۱۰۷
- جعفری، محمدتقی: ۱۰۷
- حائری، عبدالهادی: ۱۰۹
- حبیب اللهی، ابوالقاسم: ۱۱۰
- حافظیان، سید ابوالحسن: ۱۱۰
- حزقه‌ای، محمد بن حسن: ۱۱۰
- حسنی یونسی، محمد حسین: ۱۱۱
- حکمت‌آباد، محمد باقر: ۱۱۱
- حمید بن قنطبه: ۱۱۲
- خامنه‌ای، سید جواد: ۱۱۲
- خراسانی، ملاهاشم: ۱۱۲
- رجایی بخارایی، احمد علی: ۱۱۳
- رسا، قاسم: ۱۱۳
- سبزواری، میرزا حسین: ۱۱۴
- سعیدی رضوانی، عباس: ۱۱۴
- شادمان، فخرالدین: ۱۱۵

- ۱۳۴ کامیاب، شهید سیدرضا: ۱۱۶ شاه تهماسب اول صفوی: ۱۱۷ شاهرخ میرزا: ۱۱۷ شاه سلیمان صفوی دوم: ۱۱۸ شریعتی مزینانی، محمد تقی: ۱۱۹ شوشتری جزائری، سید محمد علی: ۱۲۰ شیخ، مرتضی: ۱۲۰ شیرازی، سید عبدالله: ۱۲۰ شیرازی، شیخ ابوالحسن (مقاسی): ۱۲۱ صاحب دیوان، فتحعلی خان: ۱۲۳ طبرسی، ابوعلی: ۱۲۳ طبیبی، غلامرضا: ۱۲۳ طبیبی: ۱۲۴ عباس میرزا فرزند فتحعلی شاه: ۱۲۵ عدالتی، محمد تقی: ۱۲۶ عضدالتولیه، عبدالرضا: ۱۲۶ عضدالملک: ۱۲۷ غنیان، عبدالرضا: ۱۲۹ فرخ خراسانی، محمود: ۱۳۰ فلسفی، میرزا علی: ۱۳۰ فتیاض، علی اکبر: ۱۳۱ قرائی، محمد قلی خان: ۱۳۲ قزوینی، شیخ مجتبی: ۱۳۲ قزوینی، هاشم: آیت الله ۱۳۲ قمی، سید حسن: ۱۳۴ کفائی، میرزا احمد: ۱۳۵ کوهستانی، شیخ احمد: ۱۳۵ کوهستانی، محمد: ۱۳۶ گلچین معانی، احمد: ۱۳۶ گلشن آزادی، علی اکبر: ۱۳۷ گوهرشاد آغا: ۱۳۸ مجتهد خراسانی، میرزا حبیب الله: ۱۳۹ مجتهدی، شیخ جعفر: ۱۳۹ مدرس یزدی، میرزا احمد: آیت الله ۱۴۰ مدیر شانه چی، محمد کاظم: ۱۴۰ واید، میرزا حسنعلی: ۱۴۱ معاون، عبدالحسین: ۱۴۱ مقدس: ۱۴۱ ملک، حاج حسین آقا: ۱۴۲ ملک التجار، ابوالقاسم: ۱۴۲ مولوی، عبدالحمید: ۱۴۳ مؤتمن، علی: ۱۴۳ مولوی قندهاری: ۱۴۴ میلانی، سید محمد هادی: آیت الله ۱۴۴ نادرشاه: ۱۴۶ نخودکی، اصفهانی: ۱۴۶ نهانندی، علی اکبر: ۱۴۸ واعظ طبیبی، عباس: ۱۱۶ شاه تهماسب اول صفوی: ۱۱۷ شاهرخ میرزا: ۱۱۷ شاه سلیمان صفوی دوم: ۱۱۸ شریعتی مزینانی، محمد تقی: ۱۱۹ شوشتری جزائری، سید محمد علی: ۱۲۰ شیخ، مرتضی: ۱۲۰ شیرازی، سید عبدالله: ۱۲۰ شیرازی، شیخ ابوالحسن (مقاسی): ۱۲۱ صاحب دیوان، فتحعلی خان: ۱۲۳ طبرسی، ابوعلی: ۱۲۳ طبیبی، غلامرضا: ۱۲۳ طبیبی: ۱۲۴ عباس میرزا فرزند فتحعلی شاه: ۱۲۵ عدالتی، محمد تقی: ۱۲۶ عضدالتولیه، عبدالرضا: ۱۲۶ عضدالملک: ۱۲۷ غنیان، عبدالرضا: ۱۲۹ فرخ خراسانی، محمود: ۱۳۰ فلسفی، میرزا علی: ۱۳۰ فتیاض، علی اکبر: ۱۳۱ قرائی، محمد قلی خان: ۱۳۲ قزوینی، شیخ مجتبی: ۱۳۲ قزوینی، هاشم: آیت الله ۱۳۲ قمی، سید حسن: ۱۳۲

۱۵۱.....	هاشمی نژاد، سید عبدالکریم:	۱۴۹.....	واعظ زاده خراسانی، محمد:
۱۵۲.....	یوسفی، غلامحسین:	۱۵۰.....	وزیرنظام، فضل الله:
		۱۵۱.....	وفادار، احمد:

۱۵۳.....	واژه ها و اصطلاحات		
۲۳۰.....	ش.....	۱۵۴.....	آ.....
۲۳۶.....	ص - ض.....	۱۶۱.....	الف.....
۲۴۲.....	ط - ظ.....	۱۸۰.....	ب.....
۲۴۵.....	ع - غ.....	۱۸۴.....	پ - ث.....
۲۵۳.....	ف - ق.....	۱۹۷.....	ج - چ.....
۲۶۱.....	ک - گ.....	۲۰۱.....	ح.....
۲۶۵.....	م - ن.....	۲۰۷.....	خ.....
۲۸۴.....	و - ز.....	۱۳.....	د - ذ.....
۲۹۳.....	ح - ط.....	۲۱۸.....	ر - ز.....
		۲۲۴.....	س.....

۲۹۶.....	منابعی برای مطالعه بیشتر.....		
۲۹۷.....	الف) درباره زندگانی و شخصیت امام علی بن موسی الرضا (علیه السلام):		
۳۰۲.....	ب) درباره زیارت:		
۳۰۴.....	ج) درباره اماکن متبرک رضوی و مشهد:		

پیشگفتار

از آن هنگام که امام موسی الرضا علیه السلام در واپسین روز ماه صفر ۲۰۳ ق. با نیرنگ مأمون عباسی به شهادت رسید، قریه سناباد در جوار شهر نوقان با درآغوش کشیدن پیکر مطهر آن حضرت به افتخاری بزرگ، نایل شد و به مشهد الرضا نامور گردید. و این چنین بود که بارگاه قدسی آن امام مهربانی‌ها، مطاف شیفتگان فضیلت و خردورزی و شیعیان سوخته‌دل شد. و زائر درگاهش سرمه چشم دردمندان گردید.

این مزار متبرک از همان آغاز قرن سوم هجری، به یمن و جمع حضرتش، کانون فرهنگ و دانش‌پروری و مورد توجه خاص و عام بوده و پیوسته به توسعه و آبادانی آن افزوده شده است. پس از انقلاب اسلامی بیش از همه دوره‌ها، ابنیه و بیوتات حرم مطهر گسترش یافت و آستان قدس رضوی توانست در همه زمینه‌های فرهنگی، عمرانی، اقتصادی، صنعتی و دیگر شاخه‌ها، به پیشرفت‌های چشمگیری دست یابد.

وجود حرم مطهر امام رضا علیه السلام در مشهد و تعیین این شهر به عنوان پایتخت معنوی جمهوری اسلامی ایران و پایتخت فرهنگی جهان اسلام در سال ۲۰۱۷ م/

۱۳۹۶ش. از طرف سازمان کنفرانس اسلامی (آیسیکو) و نیز حضور میلیون ها زائر از سراسر ایران و جهان و اشتیاق آنان به دانستن معارف و فرهنگ رضوی، ایجاب می نمود تا مؤسسات فرهنگی آستان قدس و دیگر پژوهشگران، آثار ارزشمندی در گستره فرهنگ رضوی تألیف کنند.

در بان آن همه اثر، جای فرهنگی کاربردی که بتواند به عنوان یک مرجع سهل الوصول و در عین حال موثق و به زبانی ساده و مختصر نیاز زائران و خادمان را برآورده کند خالی نظر رسید.

مؤلفان این کتاب برای تحقق چنین هدفی، با نظر داشت به رابطه معنوی زائران محترم و خدام با فضیلت این بارگاه ملکوتی، بر آن شدند تا با پشتوانه علمی و تجربیات سالیان دراز خود در آستان قدس رضوی و تحقیقات میدانی و کتابخانه ای، مجموعه ای را در دسترس عموم برای معرفی برخی اماکن، مشاهیر و واژه ها و اصطلاحات، متناسب با نیاز یاد شده، فراهم آورند تا مرجعی شایسته اعتماد برای همگان باشد.

پیش از این اثر، کتاب فرهنگ کاربردی خدام، ریخته شده حرم مطهر رضوی را فراهم آمده بودیم که در دو نوبت به زیور طبع آراسته شد و با درخواست و آماده بودن برای انتشار در نوبت سوم، آن را کنار گذاشتیم و در صدد برآمدیم تا کاری نوتر تألیف کنیم.

اکنون به عنایت پروردگار، این اثر را به ساحت امام رأفت و معرفت تقدیم می داریم، اما باور داریم که این نیز پایان کار نیست، و با رشد و توسعه فزاینده تحولات و توسعه سازمان ها و اماکن آستان قدس رضوی، محتاج تجدید نظر خواهد بود و بی شک، زائران شیفته و خادمان گرمی در آینده به اطلاعات

گسترده‌تری نیاز خواهند داشت.

این کتاب، در سه بخش مستقل: اماکن، مشاهیر و واژه‌ها و اصطلاحات تدوین شده تا امکان دستیابی به آن‌ها در کنار یکدیگر به آسانی میسر باشد. در آغاز هر بخش نیز توضیحی کلی و مختصر تحریر شده است.

امیدوارم این کتاب، راهنمایی سودمند برای خادمان سخت‌کوش و زائران گرامی در شناخت، دقت بر حرم حرم رضوی و مورد قبول خاطر آنان باشد.

و من الله التوفیق

www.ketab.ir